

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 8 від
«31» липня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАУКОВИЙ СЕМІНАР»

Освітній рівень: Другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>80</u>	<u>120</u>	<u>2</u>

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі 05- Соціальні та поведінкові науки, спеціальності- 053 Психологія, затвердженої вченою радою ЗФУУ (протокол № 8 від 31.07.2024 року)

Програму навчальної дисципліни розробив:

Доктор філософії у галузі психології,
старший викладач кафедри

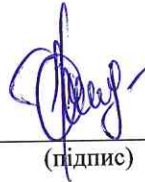

(підпис)

В. Депутатов

Робочу програму обговорено та затверджено на засіданні кафедри психології
Протокол № 9 від “17” липня 2024 року

Завідувачка кафедри психології

(підпис)

Г. Лазос

Гарант ОПП «Психологія»

(підпис)

М. Великодна

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “__” _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни Вибіркова Мова навчання українська	
Модулів - 3	Спеціальність – 053 «Психологія» Освітньо-професійна програма «Психологія»	Рік підготовки	
		1-й	
Змістових модулів - 2		Семестр	
			2-й
Загальна кількість кредитів/годин - 4/120		Лекції (год.)	
		20	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 год.;		Практичні (год.)	
	20		
	Самостійна робота(год.)		
	80		
	Всього		
	120		
	Вид контролю		
			Залік

2.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Науковий семінар» є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, які мають знання з питань організації наукового дослідження, вміють презентувати результати своєї науково-дослідної діяльності на належному рівні.

2.2. Завдання вивчення дисципліни «Науковий семінар» є:

- сформулювати систему знань про структуру наукової статті, етапи етапи наукового дослідження, різноманітні чек-лісти для написання статей високого міжнародного рівня;

- сформувати та розвинути вміння виділяти важливі елементи наукової роботи різних типів.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Для ефективного засвоєння дисципліни «Науковий семінар» студентам слід володіти знаннями з таких предметів

Пререквізіти:

- Організація наукових досліджень – розуміння методології проведення досліджень, аналізу даних та наукового підходу.
- Доказова практика в психології і психотерапії – навички оцінки ефективності психологічних втручань на основі наукових даних.
- Фундаментальні принципи нейронаук та психогенетики – знання біологічних основ поведінки та когнітивних процесів.
- Сучасний аналіз даних в психології – методи статистичного та аналітичного дослідження психологічних явищ.
- Етичні, практичні та правові засади роботи психолога – дотримання етичних норм у науковій діяльності та дослідженнях.

Постреквізіти:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах і практиках:

- Механізми змін у психотерапевтичних втручаннях. Дані досліджень – аналіз процесів терапевтичних змін на основі наукових даних.
- Групові методи в психотерапії – дослідження ефективності групових підходів у психологічній практиці.
- Кризові інтервенції в психологічній практиці – використання наукового підходу для розробки кризових втручань.
- Травмотерапія та кризове консультування – застосування наукових досліджень у роботі з травмованими пацієнтами.
- Практика під супервізію – використання дослідницьких навичок у практичній роботі під керівництвом досвідчених спеціалістів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основи проведення наукового дослідження.

Тема 1. Вступ до наукових досліджень в психології.

Наукове, переднаукове та антинаукове знання. Вплив антинаукового знання на психологію як науку. Джерела наукових знань. Загальні етапи наукового дослідження.

Тема 2. Наукова стаття та її структура.

Типи наукових статей. Структурні елементи наукової статті. Назва, анотація, ключові слова, вступ, матеріали та методи, результати, обговорення, висновки, список використаних джерел.

Тема 3. Етапи наукового дослідження.

Планування. Теоретичний пошук. Емпіричний етап. Етап математико-статистичної обробки даних. Інтерпретація. Описовий етап: наукові та навчально-наукові типи робіт.

Тема 4. Методи і методики в психології.

Методологія, метод і методика. Емпіричні методи: загальнонаукові і конкретнонаукові. Важливі аспекти емпіричних методик: адаптація, валідність, надійність. Типова структура опитувальника. Математико-статистичні методи: нащо вони в психології? Математико-статистичні методики: інструкції. Інтервенційні методи і методики.

Змістовний модуль 2. Сучасні чек-лісти для написання якісних наукових робіт.

Тема 5. Чек-ліст для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.

Структура чек-ліста PRISMA. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

Тема 6. Чек-ліст для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.

Структура чек-ліста CARE. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

Тема 7. Чек-ліст для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.

Структура чек-ліста SRQR. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

Тема 8. Чек-ліст для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.

Структура чек-ліста STROBE-cohort. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

Тема 9. Чек-ліст для написання статті з викладом епідіміологічного дослідження: STROBE.

Структура чек-ліста STROBE. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

Тема 10. Чек-ліст для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.

Структура чек-ліста CONSORT. Мета та умови використання. Структура та пояснення. Розбір прикладу використання.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів, лекційних тем і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Основи проведення наукового дослідження.				
Тема 1. Вступ до наукових досліджень в психології.	12	2	2	8
Тема 2. Наукова стаття та її структура.	12	2	2	8
Тема 3. Етапи наукового дослідження.	12	2	2	8
Тема 4. Методи і методики в психології.	12	2	2	8
<i>Разом за модулем 1</i>	<i>40</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>32</i>
Змістовний модуль 2. Сучасні чек-листи для написання якісних наукових робіт.				
Тема 5. Чек-лист для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.	12	2	2	8
Тема 6. Чек-лист для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.	12	2	2	8
Тема 7. Чек-лист для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.	12	2	2	8
Тема 8. Чек-лист для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.	12	2	2	8
Тема 9. Чек-лист для написання статті з викладом епідіологічного дослідження: STROBE.	12	2	1	8
Тема 10. Чек-лист для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.	10	2	1	8
<i>Разом за модулем 2</i>	<i>74</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>48</i>
Залік	2		2	
Усього, годин	120	20	20	80

5. Тематика практичних та занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до наукових досліджень в психології.	2
2	Наукова стаття та її структура.	2
3	Етапи наукового дослідження.	2
4	Методи і методики в психології.	2
5	Чек-лист для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.	2
6	Чек-лист для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.	2
7	Чек-лист для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.	2
8	Чек-лист для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.	2
9	Чек-лист для написання статті з викладом епідіологічного дослідження: STROBE.	1

10	Чек-ліст для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.	1
ВСЬОГО:		18

6. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до наукових досліджень в психології.	8
2	Наукова стаття та її структура.	8
3	Етапи наукового дослідження.	8
4	Методи і методики в психології.	8
5	Чек-ліст для написання теоретичних оглядових статей: PRISMA.	8
6	Чек-ліст для написання емпіричної статті з аналізом клінічного випадку: CARE.	8
7	Чек-ліст для написання статті з описом якісного дослідження: SRQR.	8
8	Чек-ліст для написання емпіричної статті з описом когортного дослідження: STROBE-cohort.	8
9	Чек-ліст для написання статті з викладом епідеміологічного дослідження: STROBE.	8
10	Чек-ліст для написання емпіричної статті з викладом рандомізованого контрольованого дослідження: CONSORT.	8
Всього		80

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Науковий семінар» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Науковий семінар» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Самостійна робота
5%	10%	5%	10%	70%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє		1.Оцінка за поточне оцінювання визначається як		Оцінювання завдань для

арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (4 заняття, 4 теми – 4 оцінки). 2.Модульний контроль 1 проводиться на 4 занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання.	середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 занять, 6 тем – 6 оцінок). 2.Модульний контроль 2 проводиться на останньому практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання.	самостійного опрацювання

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Мультимедійний проектор	

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень із психології : Навч. пос. К : Центр учбової літератури, 2008. 360 с.
2. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : Персонал, 2018. 206 с.
5. Гончарук Т. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 272 с.
6. Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник Дніпро : ДГУ, 2018. 103 с.
7. Кириленко О. П., Письменний В. В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228.

Додаткові:

1. Корж Т. М. Анотування як когнітивна стратегія. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2010. №. 55. С. 291-295.
2. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. Естетика і етика педагогічної дії. 2011. №. 1. С. 25-34.
3. Збродько Т. І. Чи залежать етичні уявлення психологів-консультантів Від здатності до розпізнавання етичних дилем? Габітус. 2023. № 47. С. 176-182.
4. Завгородня О. В. Моделі інтеграції теоретичних надбань психології. Габітус. 2023. № 51. С. 53-58.
5. Яблонська Т. М. Питання професійної етики у підготовці майбутніх психологів. Теорія і практика сучасної психології: реалії й перспективи: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ: Міленіум, 2019. С. 144-145.
6. Maricutoiu L. P. Crasovan D.I. Coping and defence mechanisms: What are we assessing? *International journal of psychology*. 2016. № 51 (2). P. 83-92.

Інформаційні ресурси:

1. <https://repo.usfu.edu.ua/home> – Електронні ресурси ЗФУУ
2. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
3. <https://www.isbd.org>
4. <https://www.fda.gov>
5. <https://www.sciencedirect.com/journal/body-image/publish/guide-for-authors>
6. <https://www.equator-network.org/reporting-guidelines/>